

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2021/0048 (NLE)

6446/21
ADD 26

RECH 72
COMPET 123
IND 40
MI 105
SAN 82
TRANS 94
AVIATION 42
ENER 50
ENV 94
SOC 95
TELECOM 70
AGRI 79
SUSTDEV 22
REGIO 29
IA 22

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	23 Φεβρουαρίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2021) 38 final - Part 5/9
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» Ευρωπαϊκή σύμπραξη για τον μετασχηματισμό του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρώπης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2021) 38 final - Part 5/9.

συνημμ.: SWD(2021) 38 final - Part 5/9

Βρυξέλλες, 23.2.2021
SWD(2021) 38 final

PART 5/9

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

**πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων
στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»**

**Ευρωπαϊκή σύμπραξη για τον μετασχηματισμό του σιδηροδρομικού συστήματος της
Ευρώπης**

{COM(2021) 87 final} - {SEC(2021) 100 final} - {SWD(2021) 37 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης (έως 2 σελίδες)
Εκτίμηση επιπτώσεων όσον αφορά μια ευρωπαϊκή σύμπραξη για τον μετασχηματισμό του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρώπης
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί είναι πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
<p>Το πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι η αδυναμία της σιδηροδρομικής βιομηχανίας να αναπτύξει ένα κοινό όραμα αλλαγής επιτρέποντας την ταχεία αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών (ιδιαίτερα της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης) για τη διαμόρφωση ενός πλήρως διαλειτουργικού, ευέλικτου και οικονομικά αποδοτικού σιδηροδρομικού συστήματος.</p> <p>Οι αιτίες είναι οι εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο κατακερματισμός του κλάδου —για την αποτελεσματική χρήση των περισσότερων καινοτομιών σε ένα ιδιαίτερα σύνθετο σύστημα απαιτείται συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ των υποδομών και του τροχαίου υλικού, καθώς και μεταξύ των κατασκευαστών των διαφόρων υποσυστημάτων· • η ανάγκη συνοχής μεταξύ Ε&Κ και τυποποίησης/ρύθμισης· • η περιορισμένη και μη συντονισμένη συμμετοχή στην Ε&Κ· • το υψηλό κόστος της Ε&Κ, οι υψηλοί κίνδυνοι και η μακρά περίοδος υλοποίησης· και • η ανεπαρκής εναρμόνιση. <p>Οι συνέπειες, οι οποίες επηρεάζουν όλους τους ενδιαφερομένους κατά μήκος της αλυσίδας αξίας, είναι ότι ο σιδηροδρομικός τομέας:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✘ συμβάλλει σε περιορισμένο βαθμό στη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου συστήματος μεταφορών· ✘ εξαρτάται από εξειδικευμένα προϊόντα, τα οποία είναι ακριβά και δεν έχουν ευέλικτη λειτουργία· και ✘ είναι λιγότερο ανταγωνιστικός έναντι άλλων τρόπων μεταφοράς.
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
<p>Οι κύριοι στόχοι είναι οι εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ εκσυγχρονισμός των σιδηροδρόμων στην Ευρώπη ώστε να μπορέσουν να αυξήσουν το μερίδιό τους στην αγορά· ➤ στήριξη των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις μεταφορές· και ➤ προώθηση της ολοκλήρωσης του ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου μέσω της υλοποίησης ενός ολοκληρωμένου και βιώσιμου σιδηροδρομικού συστήματος που αξιοποιεί πλήρως την ψηφιοποίηση και την αυτοματοποίηση. <p>Αυτό αναμένεται ότι, αφενός, θα ενισχύσει, με τη σειρά του, τη συμβολή της σιδηροδρομικής βιομηχανίας στην κοινωνική ανάπτυξη στην ΕΕ, αυξάνοντας τις δυνατότητες και τη μεταφορική ικανότητα των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών και, αφετέρου, θα εξασφαλίσει ότι η Ε&Κ στον τομέα των σιδηροδρόμων βασίζεται σε μια προσέγγιση με επίκεντρο τον χρήστη η οποία είναι</p>

καλύτερα προσαρμοσμένη στις ανάγκες της αγοράς.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);
Μια κοινή ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ε&Κ στον τομέα των σιδηροδρόμων θα συνέβαλε στη διασφάλιση μιας περισσότερο συντονισμένης προσέγγισης με γνώμονα την αγορά, η οποία μπορεί να φέρει σε επαφή τους ενδιαφερομένους για την υλοποίηση ενός κοινού συνολικού οράματος. Με τον τρόπο αυτόν, η σιδηροδρομική βιομηχανία θα μπορούσε να επιτύχει τους ευρωπαϊκούς στόχους στον τομέα των μεταφορών, καθώς και ευρύτερους στόχους πολιτικής, αυξάνοντας την ελκυστικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών σε σύγκριση με άλλους τρόπους μεταφοράς.
Β. Λύσεις
Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;
<p>Οι επιλογές είναι η στήριξη της Ε&Κ στον τομέα των σιδηροδρόμων μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • παραδοσιακών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» • σύμπραξης κοινού προγραμματισμού· ή • θεσμοθετημένης σύμπραξης βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ. <p>Η προτιμώμενη επιλογή είναι η θεσμοθετημένη σύμπραξη, καθώς είναι η μόνη που παρέχει πλατφόρμα για την κοινή ανάπτυξη Ε&Κ που εξυπηρετεί ένα συνεκτικό συνολικό όραμα. Επιπλέον, παρέχει με τον καλύτερο τρόπο μια μακροπρόθεσμη στρατηγική και δέσμευση από τη βιομηχανία και την ΕΕ. Έχει αποδείξει την αξία της στην υφιστάμενη κοινή επιχείρηση S2R. Η σταθερότητα αυτής της επιλογής και οι νομικά δεσμευτικές δεσμεύσεις από την ΕΕ και τους εταίρους από τη βιομηχανία θα είναι καθοριστικής σημασίας για την εξασφάλιση της συμμετοχής ενδιαφερομένων στον απόηχο της έξαρσης της νόσου COVID-19 και των αναμενόμενων οικονομικών επιπτώσεών της, που θα μπορούσαν να συνεπάγονται περικοπές στις επενδύσεις στον τομέα της Ε&Κ.</p>
Ποιες απόψεις διατύπωσαν οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;
Πάνω από το 65 % των απαντησάντων ανέφεραν ότι οι θεσμοθετημένες συμπράξεις ήταν ο καταλληλότερος τρόπος για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα των σιδηροδρόμων και τον μετασχηματισμό του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος. Ειδικότερα, ανέφεραν ολόκληρο τον κύκλο ανάπτυξης προϊόντων, τη μακροπρόθεσμη δέσμευση και την υιοθέτηση από την αγορά.
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής
Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);
Η θεσμοθετημένη σύμπραξη είναι ο καλύτερος τρόπος για να διασφαλιστεί η συνεχής και πλήρους προσήλωση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την Ε&Κ στον τομέα των σιδηροδρόμων, με παράλληλη ενθάρρυνση της ευρείας συμμετοχής βασικών ενδιαφερομένων. Η συγκεκριμένη επιλογή διασφαλίζει μείζονες επιστημονικές, οικονομικές, τεχνολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις, όπως, παραδείγματος χάρη, υιοθέτηση καινοτόμων λύσεων από την αγορά και μειώσεις εκπομπών. Επιπλέον, θα μοχλεύσει χρηματοδοτικούς πόρους ή πόρους σε είδος από τη βιομηχανία για τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της χρηματοδότησης από την Επιτροπή.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);
Το κόστος της κοινής επιχείρησης S2R ανέρχεται σε 3,5 εκατ. EUR (1,6 εκατ. EUR για διοικητικές δαπάνες + 1,9 εκατ. EUR για δαπάνες προσωπικού) ανά έτος λειτουργίας. Το συνολικό κόστος λειτουργίας της δεν μπορεί να υπερβεί τα 27 εκατ. EUR (50 % από την ΕΕ, 50 % από άλλα μέλη). Αυτό το βασικό κόστος θα πρέπει να προσαρμοστεί βάσει της φιλοδοξίας, του προγράμματος και του προϋπολογισμού της υποψήφιας σύμπραξης για τον μετασχηματισμό του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρώπης.
Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα;
<p>Η ευρεία συμμετοχή ενδιαφερομένων και η δημιουργία δικτύων που συνδέουν τα πανεπιστήμια και τους ερευνητικούς οργανισμούς υπό τον συντονισμό της μελλοντικής σύμπραξης αναμένεται ότι θα προωθήσει μεγαλύτερη συμμετοχή των ΜΜΕ, οι οποίες διαθέτουν την ευελιξία να αναπτύξουν καινοτομίες και να τις διαθέσουν στην αγορά σχετικά γρήγορα.</p> <p>Μια θεσμοθετημένη σύμπραξη θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα τόσο του κλάδου των σιδηροδρομικών μεταφορών όσο και του κλάδου προμήθειας σιδηροδρομικού υλικού. Θα εξασφαλίσει την αξιοποίηση υψηλού ποσοστού των εκροών Ε&Κ από την αγορά.</p>
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;
Μια θεσμοθετημένη σύμπραξη θα μπορούσε να απλουστεύσει τη διαχείριση που σχετίζεται με τη συμμετοχή των μελών στις δραστηριότητες Ε&Κ. Θα μπορούσε να εξασφαλίσει εναρμόνιση μεταξύ των καταρτιζόμενων προγραμμάτων Ε&Κ στον τομέα των σιδηροδρόμων και, συνεπώς, καλύτερη συνολική χρήση των δημόσιων πόρων.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;
<p>Η πρωτοβουλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ θα ενισχύσει σημαντικά τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ μέσω της απόδοσης μεγαλύτερης έμφασης στην ενοποίηση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών σιδηροδρομικών συστημάτων με άλλους τρόπους μεταφοράς και ✓ θα διευκολύνει τον αποτελεσματικό διάλογο μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες Ε&Κ και των φορέων που είναι υπεύθυνοι για τη σιδηροδρομική πολιτική και ρύθμιση σε διεθνές και εθνικό επίπεδο (συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών τυποποίησης).
Αναλογικότητα;
Μια θεσμοθετημένη σύμπραξη αναμένεται ότι θα διασφαλίσει την πλήρη προσήλωση του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα στην ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την Ε&Κ στον τομέα των σιδηροδρόμων, και θα κινητοποιήσει χρηματοδοτικούς πόρους και πόρους σε είδος από τη βιομηχανία για τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της χρηματοδότησης της Επιτροπής και την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της «πράσινης συμφωνίας». Ως εκ τούτου, η προτιμώμενη επιλογή δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίλυση του αρχικού προβλήματος και την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας.
Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Θα διενεργηθεί ενδιάμεση αξιολόγηση της προτεινόμενης θεσμοθετημένης σύμπραξης 3 έτη μετά την έναρξη λειτουργίας της.